

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTK-3-1.054.2.2026

Warszawa, 27 maja 2026

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 16305 posłanki na Sejm RP, Pani Pauliny Matysiak, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji z zakresu właściwości Ministerstwa Infrastruktury.

Tytułem wstępu, Ministerstwo Infrastruktury zauważa, że w związku z aktualnie obowiązującymi stopniami alarmowymi (CHARLIE i BRAVO CRP) związanymi z możliwością wystąpienia zdarzeń o charakterze terrorystycznym, zachodzi faktyczna potrzeba zarządzania ryzykiem związanym z fotografowaniem i filmowaniem obszaru kolejowego w celach mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa.

Podstawą prawną pisma Komendy Głównej Straży Ochrony Kolei z dnia 4 grudnia 2025 r. zawierającego rekomendacje (potocznie nazywane „wytycznymi”) w zakresie sposobu postępowania w przypadku dostrzeżenia osoby dokonującej w jakikolwiek sposób utrwalania obszaru kolejowego (dalej jako: „**pismo z dnia 4 grudnia 2025 r.**”) był pkt 3 ppkt 5 części I załącznika do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP (t.j. Dz.U.2022.2065) w związku z art. 130 § 8 Kodeksu karnego, a także pkt 2 ppkt 2, ppkt 3 i ppkt 7 części I załącznika do ww. rozporządzenia. Samo umocowanie do dokonywania przez funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei (dalej również jako: „**SOK**”) legitymowania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, jak również świadków przestępstwa lub wykroczenia, w celu ustalenia ich tożsamości wynika natomiast z art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U.2025.1234).

Ministerstwo Infrastruktury nie dokonywało analizy zgodności treści pisma z dnia 4 grudnia 2025 r. z konstytucyjną zasadą proporcjonalności ani z obowiązkiem poszanowania praw i wolności obywatelskich. Pismo z dnia 4 grudnia 2025 r. zostało skierowane do funkcjonariuszy SOK zatrudnionych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26

czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 277), na podstawie umowy o pracę. Pracodawcą osób zatrudnionych w SOK jest zarządca infrastruktury w rozumieniu art. 4 pkt 7 Ustawy o transporcie kolejowym. Aktualnie funkcjonująca SOK działa na podstawie zarządzenia Nr 10 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z 01.07.2004 r. w sprawie utworzenia Straży Ochrony Kolei w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Decyzję, o której mowa w art. 59 ust. 1 i 2 Ustawy o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U.2025.1234), Minister Infrastruktury wydał pod Nr TK-4-44-28/04 30.6.2004 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Straży Ochrony Kolei.

W piśmie z dnia 4 grudnia 2025 r. funkcjonariusze SOK otrzymali instrukcję w zakresie sposobu postępowania w przypadku dostrzeżenia osoby dokonującej w jakikolwiek sposób utrwalania obszaru kolejowego. Wyraźnie też poinformowano funkcjonariuszy SOK, że „konkretny sposób postąpienia w danej sytuacji zależy od oceny okoliczności przez funkcjonariuszy SOK wykonujących swoje obowiązki w danym miejscu i w danym czasie.”. Z jednej strony w aktualnym stanie prawnym - w zakresie nieobjętym przepisami o zakazie fotografowania - faktycznie nie ma zakazu fotografowania lub filmowania obszaru kolejowego (w tym infrastruktury kolejowej), dokonywanego z miejsc ogólnodostępnych na obszarze kolejowym wyznaczonych przez zarządcę infrastruktury kolejowej na podstawie art. 58 ust. 1 ww. ustawy o transporcie kolejowym. Z drugiej strony, w aktualnym stanie prawnym, obowiązują przepisy Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP (t.j. Dz.U.2022.2065) do respektowania których zobowiązana jest m.in. SOK. W związku z tym, w piśmie z dnia 4 grudnia 2025 r. przypomniano funkcjonariuszom SOK o obowiązku respektowania przepisów tego rozporządzenia.

Bez przeprowadzenia czynności legitymowania (do czego funkcjonariusze SOK są ustawowo uprawnieni) nie jest możliwe ustalenie, w jakim celu osoba fotografująca lub filmująca infrastrukturę kolejową z miejsc ogólnodostępnych na obszarze kolejowym tego dokonuje. Biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące stopnie alarmowe (CHARLIE i BRAVO CRP), zaistniałe w listopadzie 2025 r. akty dywersji, jak i ww. przepisy prawa, wprowadzono rekomendacje, zgodnie z którymi SOK zobowiązana jest do stosowania opisanego w piśmie z dnia 4 grudnia 2025 r. sposobu postępowania wobec osób dokonujących fotografowania lub filmowania infrastruktury kolejowej. Co więcej, brak reakcji ze strony funkcjonariuszy SOK na ww. zachowania mógłby narazić ich na zarzut zaniechania wykonywania ustawowych zadań, do których są oni powołani. Ponadto, brak odpowiedniej reakcji ze strony funkcjonariuszy SOK mógłby realnie wpłynąć na bezpieczeństwo obszaru kolejowego i w konsekwencji na zagrożenie bezpieczeństwa Polski. Taki stan rzeczy należy natomiast uznać za niedopuszczalny.

Ministerstwo Infrastruktury nie dokonywało oceny skutków stosowania rekomendacji zawartych w piśmie z dnia 4 grudnia 2025 r. dla praw obywatelskich, w tym dla wolności

poruszania się, pozyskiwania informacji i działalności dziennikarskiej. Raz jeszcze powtórzyć w tym kontekście należy jednakże, że pismo z dnia 4 grudnia 2025 r. zawierające rekomendacje (potocznie nazywane „wytycznymi”) w zakresie sposobu postępowania w przypadku dostrzeżenia osoby dokonującej w jakikolwiek sposób utrwalania obszaru kolejowego zostało skierowane do funkcjonariuszy SOK zatrudnionych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 277), na podstawie umowy o pracę. Pracodawcą osób zatrudnionych w SOK jest zarządca infrastruktury w rozumieniu art. 4 pkt 7 Ustawy o transporcie kolejowym. Aktualnie funkcjonująca SOK działa na podstawie zarządzenia Nr 10 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z 01.07.2004 r. w sprawie utworzenia Straży Ochrony Kolei w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Decyzję, o której mowa w art. 59 ust. 1 i 2 Ustawy o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U.2025.1234), Minister Infrastruktury wydał pod Nr TK-4-44-28/04 30.6.2004 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Straży Ochrony Kolei.

Zgodnie z wiedzą Ministerstwa Infrastruktury, od dnia przesłania pisma z dnia 4 grudnia 2025 r. do poszczególnych Komend Regionalnych SOK, wobec osób fotografujących lub filmujących infrastrukturę kolejową podjęto ponad 60 interwencji. W niektórych przypadkach, w stosunku do osób wobec których podjęto interwencje, prowadzone były dalsze czynności przez Policję i ABW. Powyższe może świadczyć o tym, że istniały przesłanki do ujęcia takich osób. Szczegółowych informacji o tego rodzaju sprawach powinny udzielić odpowiednio Policja bądź ABW.

Od grudnia 2025 r. do chwili obecnej:

- a) do PKP PLK wpłynęły 4 skargi w kwestii fotografowania infrastruktury kolejowej. W załączeniu przesyłamy zanonimizowane kopie skarg oraz odpowiedzi Spółki,
- b) do Ministerstwa Infrastruktury nie wpłynęły skargi obywateli dotyczące sposobu stosowania omawianych wytycznych,
- c) do Komendy Głównej SOK nie wpłynęły skargi obywateli dotyczące sposobu stosowania omawianych wytycznych.

Na dzień sporządzenia niniejszego pisma nadal obowiązują rekomendacje w zakresie sposobu postępowania w przypadku dostrzeżenia osoby dokonującej w jakikolwiek sposób utrwalania obszaru kolejowego zawarte w piśmie z dnia 4 grudnia 2025 r. Zgodnie z wiedzą Ministerstwa Infrastruktury, nie wydano żadnych nowszych wytycznych dla funkcjonariuszy SOK w omawianym zakresie.

Zgodnie z wiedzą Ministerstwa Infrastruktury w sytuacji, w której funkcjonariusze SOK postąpią zgodnie z ww. rekomendacjami i pozostałymi obowiązującymi ich przepisami, nie ma podstaw do wyciągania wobec funkcjonariuszy jakichkolwiek konsekwencji służbowych.

Aktualnie, Ministerstwo Infrastruktury nie planuje podjęcia działań posiadających na celu doprecyzowanie przepisów lub zmianę obowiązujących wytycznych. Problematyka ta znajduje się poza zakresem właściwości Ministra Infrastruktury. Rozporządzenie z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP (t.j. Dz.U.2022.2065) - podstawa prawna pisma z dnia 4 grudnia 2025 r. - zostało wydane przez Prezesa Rady Ministrów. Pismo z dnia 4 grudnia 2025 r. zostało skierowane do funkcjonariuszy SOK w ramach stosunku pracy przez pracodawcę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Z wyrazami szacunku

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Piotr Malepszak

Podsekretarz Stanu

Załącznik:

1) Zanonimizowane kopie skarg.